

SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVA SVOJOJ DUHOVNOJ DECI**O VASKRSU 2000. GODINE****PAVLE,****PO MILOSTI BOZJOJ****PRAVOSLAVNI ARHIEPISKOP PECKI, MITROPOLIT BEOGRADSKO-KARLOVACKI I
PATRIJARH SRPSKI, SA SVIMA ARHIJEREJIMA SRPSKE PRAVOSLAVNE CRKVE -
SVESTENSTVU, MONASTVU I SVIMA VERNIMA:****BLAGODAT, MILOST I MIR OD BOGA OCA, I GOSPODA NASEGA ISUSA HRISTA, I DUHA
SVETOGA UTESITELJA, UZ RADOSNI VASKRSNI POZDRAV:
HRISTOS VASKRSE ! VAISTINU VASKRSE!**

Evo, draga braco i sestre, slaveci Hristovo vaskrsenje, mi Hriscani pozdravljamo se vec dve hiljade godina ovim pozdravom vecne radosti i zivota, i uvek iznova pitamo: Sta znaci ovaj pozdrav, ovaj velicanstveni dogadjaj za nas ljude, za sveukupnu tvorevinu, za konacni smisao coveka i sveta? Ovaj pozdrav i ovaj cudetni dogadjaj znace, na prvom mestu, da je Hristovim vaskrsenjem zivot pobedio smrt - jednom za svagda; znace da je Vaskrsenjem svetlost vecnog Slova Bozjeg - Koji je sve iz nicega stvorio, koja obasjava svakog coveka koji dolazi u ovaj svet, odnela pobedu nad mrakom i tamom - na vecnom planu; znace da je covek stvoren za neprolaznost, a ne za prolaznost, za besmrtnost, a ne za isceznuce i nistavilo! a Hristovo vaskrsenje znaci da je i ljudsko dostojanstvo njime postalo vecno i neunistivo. Ono takodje znaci da ce dobro konacno trijumfovati nad zlom, da je ljubav vecna, da Bog nije Bog mrtvih nego Bog zivih.

Ovaj pozdrav znaci i to da Hristovo vaskrsenje cinu ljudsku nadu neunistivom, obesmisljujuci svako beznadje; znaci da ljudska zajednica nije zemaljski sajam besmisleni, nego zajedništvo puno vecnoga smisla, priziv svima i svakome na neprekidno uzrastanje u vremenu i vecnosti, u bezmernu meru Hristovog bogocovecanskog rasta; znaci da je covek stvoren za neprolaznost - ne za prolaznost, za besmrtnost - ne za smrt. Ovaj pozdrav i dogadjaj znace da zemlja nije vodenica smrti, nego radionica vecnog zivota; znace da ljudska dela i stvaralastvo, kad su istinska i vrlinska, postaju neprolazni svedoci covekove stvaralacke saradnje sa Bogom!

Znace da se covek zaista imao rasta roditi!

Ovaj divni pozdrav znaci i to da vaskrsenje Hristovo ne samo sto uliva kvasac vecnog zivota u ljudsku prirodu, nego i u sveukupnu tvorevinu Bozju; jer njime, sve sto postoji ispunjeno je jednom za svagda besmrtnoscu!

Hristovo vaskrsenje znaci da zivot nije dat da bi nestao i da bi bio unisten. Njime zemni zivot postaje kvasac nebeskog, vecnog zivota, predukus Carstva Bozjeg neprolaznog. Vaskrsenjem Hristovim nebo nas zove iz tame smrti u punocu besmrtnosti.

Vaskrsenje Hristovo je cuvar svetinje zivota - kako rođene, tako i nerodjene dece. Ono je zivi svedok da je cedomorstvo u utrobi greh kao i svako drugo ubistvo coveka, jer u njegovoj svetlosti zivot nam se otkriva u svojoj sveukupnosti kao svetinja.

Vaskrsenje Hristovo znaci i to da Bog pamti vecnim pamcenjem, i cuva za neprolaznost svako stvorenje; a iznad svega i pre svega - slovesna bica!

Mi Hriscani se pozdravljamo ovim svetim pozdravom jer nam Hristovo vaskrsenje daruje i otkriva svetinju ljudskog tela. Ono nam svedoci da kao sto je cedomorstvo (abortus) greh kao i svako ubistvo, tako je greh i spaljivanje mrtvih. Ko spaljuje mrtve, krade mosti, pokazuje neverje u zivoga Boga i vaskrsenje mrtvih. Spaljivanje mrtvih predstavlja prikrivenu zedj za samounistenjem i unistenjem ljudskog roda. Da nije bilo i da nema vaskrslog Hrista, ne bi bilo svetih mostiju. Svete mosti su ljudske kosti ispunjene toplotom i snagom Hrista vaskrsloga. Zar i sama rec sahraniti pokojnika ne znaci: sacuvati ga, a ne unistiti!

Vaskrsenjem Hristovim je Hristov grob postao - zivonosni grob. Otuda narod zna da su i nasi ljudski grobovi vecne zizni dveri, a ne mesta nestanka i isceznuca. Zato se Hriscani vekovima okupljaju oko Njegovog zivonosnog groba u Jerusalimu, a onda i oko grobova svojih predaka. Jer svaki grob je tajanstveno Hristov grob, narocito grobovi svetih mucenika oko kojih su se Hriscani vekovima sabirali, od vremena drevnih katakombi.

Tako i mi danas, svetu Sluzbu kad sluzimo, sluzimo je na svetim prestolima i antiminsima u koje su ugradjene mosti svetih mucenika.

Sta su drugo hramovi nego simboli Hristovog zivonosnog groba i Njegovog vaskrslog Tela? Oko njega se Crkva sabira vekovima, sabirajuci se oko svete Evharistije - Tela i Krvi Hristove, oko svetog Pricesca. Oko svetog Pricesca Telom i Krvlju vaskrsloga Hrista sabrana je istorija i zivot svih hriscanskih naroda. Nas narod, prosvecen svetloscu Hristovog zivonosnog groba i Vaskrsenja, vekovima se sabira oko grobova i mostiju onih koji su prosveceni i obasjani tom svetloscu. Sabirao se vekovima, a i danas se

sabira oko grobova i mostiju Svetog Simeona Mirotocivog u Hilandaru i Studenici, oko grobova i mostiju Svetog Save u manastiru Milesevi i na Vracaru, oko grobova i mostiju svojih svetih Arhiepiskopa i Patrijaraha u Peckoj patrijarsiji, oko groba Svetog kralja Stefana Decanskog u manastiru Decanima, u manastiru Devicu oko mostiju Prepodobnog Joanikija Devickog, oko mostiju Svetog Velikomucenika kosovskog Lazara u staroj i novoj Ravanici i u prestonom gradu Beogradu, oko mostiju Svetog Vasilija Ostroskog - slava mu i milost, i Svetog Petra Cetinjskog.

Kao sto je iz zivonosnog groba Hristovog izrastao velicanstveni hram Vaskrsenja u Jerusalimu, tako su i iz grobova Njegovih mucenika i vernih svedoka izrasli mnogi hramovi sirom zemaljske kugle; tako izrasta i iz praha Svetog oca naseg Save saborni hram Srpskog naroda na Vracaru.

Na svim tim mestima, i u svim tim hramovima, sabira se Crkva Bozja sa svih krajeva vasseljene oko Hleba zivota, Hrista vaskrsloga, Koji silazi s neba da svaki koji jede od Njega ne umire nego da vecno ziv bude - da ima zivot vecni.

Zar da se onda ne pozdravljamo ovim sveradosnim pozdravom: Hristos vaskrse! Vaistinu vaskrse!, radujuci se time svetinji hleba kojim se hranimo, svetinji vina i vode koje pijemo, svetinji sunca koje nas greje, svetinji naseg vecnog ljudskog bratstva i zajedništva u vaskrsnom Hristu!

To utoliko pre sto ovaj dogadjaj i ovaj pozdrav nas podsecaju da sve ljude na kraju sveta i veka cekaju Sudnji dan, na kojem ce svako delo izaci na videlo. Podsecaju nas i na to da ce vaskrsli Hristos suditi, Svojom sastradalnom ljubavlju i pravdom, zivima i mrtvima, i da Njegovom Carstvu nece biti kraja.

Zato, obradovani vecnom radoscu i obasjani vecnom svetloscu Hrista vaskrsloga, pozdravimo jedni druge, i sva bica i sva stvorenja, sveradosnim pozdravom: Hristos vaskrse!

Pozdravimo majku nagnutu nad kolevkom bolesnog ceda: Hristos vaskrse!

Pozdravimo bolesnika na bolesnickoj postelji: Hristos vaskrse!

Pozdravimo samrtnika na smrtnom odru: Hristos vaskrse!

Pozdravimo sabrane oko groba brata i sestre: Hristos vaskrse!

Pozdravimo suznje u tamnici, sve prezrene i ponizene: Hristos vaskrse!

Pozdravimo trudbenike i radnike, putnike i pomorce: Hristos vaskrse!

Pozdravimo ucene i neuke, sve one sto tragaju za vecnim smislom i tajnom zivota: Hristos vaskrse!

Pozdravimo stradalnike na Kosovu i Metohiji, i sve prognanike sa svojih vekovnih ognjista, one kojima su spaljeni hramovi i grobovi, sve one koji u svetu stradaju i pate: Hristos vaskrse! Veru, nadu i ljubav donese, tugu i smrt odnese!

Kliknimo svim bicima i svim stvorenjima, na nebu i na zemlji, zivima i mrtvima: Hristos vaskrse! Vaistinu vaskrse!

I na kraju, deco nasa duhovna, obasjani svetloscu Vaskrsloga, sve oprostimo jedni drugima Hristovim vaskrsenjem, zagrlimo jedni druge vecnim zagrljajem, i zapevajmo jednim srcem i jednom dusom pesmu svetlosti i vecnog zivota:

HRISTOS VASKRSE IZ MRTVIH, SMRCU SMRT UNISTI I SVIMA U GROBOVIMA ZIVOT DAROVA !

HRISTOS VASKRSE!

VAISTINU VASKRSE!

Dano u Patrijarsiji srpskoj u Beogradu, o Vaskrsu 2000. godine.

Povodom Uskrsa za Danas govori episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic)

CRKVA SE NA KOSOVU BAVI NACIONALNIM RADOM

Iza nas je Strasna sedmica, sedmica Hristovih stadanja, Njegovog uzlaska na Golgotu, nosenja krsta sto umnogome simbolizuje i stanje naseg naroda kroz ceo 20. vek. Pogotovo poslednjih 10 godina. Ceo srpski narod nalazi se na svome raspecu, na svom krsnom putu i svojoj Golgoti. U tome smo verni sledbenici Hristovi, ali tu je i nada da posle Golgote i raspeca dolazi i slavno i sveto Vaskrsenje.

Verujemo da ce i nas narod koji zivi verom u Raspetoga i Vaskrsloga Gospoda Hrista dozeti svoje vaskrsenje u vreme koje Bog bude odredio - uskrsnja je poruka episkopa rasko-prizrenskog Artemija (Radosavljevica) koji povodom najveceg hriscanskog praznika Vaskrsenja Gospodnjeg za Danas govori o duhovnim i drugim prilikama u srpskoj crkvi i narodu.

* Upravo ste se vratili iz posete Rusiji i Grckoj. Mozete li nesto vise da kazete o susretima koje ste tamo imali na drzavnom i crkvenom nivou?

- U Rusiji, a i sada u Atini to je bio susret sa bracom, sa pravoslavicima. I na drzavnom, pogotovo na crkvenom nivou. Cim smo stupili na tle pravoslavne svete Rusije, kako oni vole da kazu, to se osecalo na svakom koraku. Prosto osetite da razgovarate svojim, koji vas razumeju, koji zeleva da vam pomognu, mada istovremeno osecaete da i oni imaju svoje probleme i da ne mogu da ucine sve ono sto bi zeleli. I pored zvanicnog poziva koje smo dobili od ministarstva inostranih poslova Rusije, kao i od Ministra inostranih poslova Grcke da ih posetimo, osecalo se da postoji neki nevidljivi pritisak koji se na njih vrsi i da je nasa poseta mnogima smetala. Ne onima koji su nas pozvali, vec onima koji su pokusali

da ometu da do tih susreta dodje. Ipak, sve pokazuje da bar u ove dve zemlje postoji izvestan zaokret na polju spoljne politike.

Pogotovo u Rusiji, koja od direktne podrške rezimu u Beogradu postepeno pravi zaokret i trazi druge sagovornike, jer vidi da zvanicna beogradska politika ne vodi nikuda, osim u proizvodjanje tragedije naroda, kako bi mogla da produzi svoju vlast.

* Kako ocenjujete rad Atinskog skupa, usvojenu Deklaraciju i najavljeno formiranje Saveta demokratskih snaga Srbije?

- Ako se ima u vidu prisutvo velikog broja zvanica, ozbiljnost govora i stavova koji su izneti kao i spremnost za rad, cak i za kompromise, to pokazuje da je skup zaista odgovorio ocekivanjima onih koji su ga sazvali. Iako je Deklaracija donesena jednoglasno, ipak, treba imati neku rezervu u realizaciju svega sto je tamo receno. Narocito se bojim sedme tacke, gde je predloženo osnivanje Saveta demokratskih snaga Srbije. Da li ce do toga doci i kako, ostaje da se vidi.

* Posle skupa u Budimpesti deo opozicionih stranka takozvane gradjanske orijentacije ostao je pri stavu da je za njih neprihvatljivo da stanu iza Krune. Da li su takve ideoloske predrasude prevazidjene u Atini?

- Ovog puta se to toliko nije osecalo. Ali, verujem da u glavama mnogih, to jos nije prevazidjeno, iako je jasno pokazano da danas za Srbiju i srpski narod, zaista, ne postoji bolje resenje i sigurniji izlaz iz svega ovog u cemu se nalazimo. Obnova monarhije, povratak Krune bio bi izlaz i za samog predsednika Jugoslavije, gospodina Milosevica, jer bi se u tom kontekstu i za njega moglo naci neko spasonosno resenje.

Sigurno da oblik drzavnog uredjenja momentalno nije kljucni problem Srbije, ali je kljuc za resenje svih njenih problema.

* Da li ce Crkva u celini stati iza ideje da patrijarh Pavle udje u Savet demokratskih snaga Srbije i ko ce doneti odluku da li ce patrijarh biti kopredsedavajuci ili ce imati zamenika?

- Predlog za formiranje Saveta demokratskih snaga Srbije je ideja koja nije jos razradjena. U svemu tome, mislim, da je najbitnija poslednja recenica koja kaze da u slucaju bilo kakvih nesporazuma odlucujuca rec pripada predsedavajucima, patrijarhu i prestolonasledniku. Drugim recima, daje im se neka vrsta arbitraze, da bi se ako ne milom, a ono i silom postiglo neko jedinstvo. Ako se opozicija i svi faktori koji bi trebalo da sacinjavaju taj Savet usaglase, onda ce i Crkva, svakako, zauzeti svoj stav. Kakav ce on biti i kako ce sve to funkcionisati, unapred, zaista ne bih mogao da govorim.

* U Atini je saopsteno da je Rada Trajkovic, clan Srpskog nacionalnog veca Kosova i Metohije i srpski posmatrac u Prelaznom savetu Kosova postala clan Demohriscan-ske stranke Srbije. Da li to znaci da je ukinuta ranija odluka SNV o moratorjumu na stranacko delovanje?

- Nama je potrebno povezivanje sa maticom. Zelimo da se vezemo za Srbiju buducnosti, za demokratsku Srbiju. Verovatno da postoje i drugi nacini za to, ali ovo je jedan od koncica koji bi trebalo da nas povezuju, ne remeteci nista, jer je sigurno da na Kosovu i Metohiji Rada Trajkovic ili bilo ko drugi nece, niti moze delovati sa stranackih pozicija. Ona nije u PAVK-u po stranackoj liniji, vec po odluci SNV Kosova i Metohije. Njen ulazak u DHSS ne znaci odmrzavanje odluke o zamrzavanju stranackih delatnosti. Bar ne za sada, dok se ne stvore uslovi za politicko delovanje i politicku borbu za neke predstojece izbore na Kosovu.

* Znaci li to da, ipak, na Kosovu nije dovoljno da iza nekog stoje SNV i Crkva na Kosovu, vec je potrebno imati i stranacka "ledja" i da li je, mozda, strateski bilo mudrije da je srpski posmatrac u PAVK-u ostao stranacki neutralan?

- Posmatracu nije potrebno da ima stranku iza sebe, ali smo ovim potezom hteli da naglasimo koliko nam je stalo do nase drzave Srbije, a ne do rezima i da, ujedno, pravimo "kopcu" za demokratsku opoziciju. Razlog sto je to bas DHSS, verovatno, je cinjenica da smo do sada najvecu podrsku, i verbalnu i materijalnu, imali upravo preko i od te stranke. Sem toga, njihovi nadzori su monarhisticki, kao sto smo i mi na Kosovu i Metohiji za monarhiju.

* Mozete li da pojasnite najave da su SNV Kosova i Metohije i Crkva na Kosovu spremni da se povuku iz politike ukoliko medjunarodna zajednica ne ispuni zahteve kojima ste usloveli ulazak srpskog predstavnika u PAVK.

- To povlacenje iz politike, sigurno je izletelo omaskom, jer mi nismo u politici, niti ja priznajem da se Crkva na Kosovu bavi politikom. Bavi se nacionalnim radom. Politikom se, zaista, nikad nisam bavio i ne zelim da se bavim. Bavio sam se i bavicu se staranjem za svoj narod, za svoje vernike, svoje crkve i manastire na Kosovu i Metohiji, za nase svetinje, za nase sveto Kosovo, kao sto je to Crkva radila vekovima, kada srpski narod nije imao ni drzavu, niti bilo koju drugu instituciju. I danas na Kosovu mi idemo tim putem, a ne bavimo se politikom.

* Vas su napadali i unutar Crkve, pojedini arhijereji, tvrdeci da je to sto radite, ipak, politika. Postoji li u SPC neko "pravilo" o pojavljivanju episkopa na stra-nackim skupovima, bilo pozicije ili opozicije, sta je tu politika a sta misija?

- Mislim da i arhijereji imaju pravo na slobodu misljenja, pa i politickog opredeljenja. Zato ne zameram

nikome, pa ni svojoj braci arhijerejima koji su me napadali, jer ocigledno im nije potpuno jasno sta je bavljenje politikom, a sta je nacionalni rad.

S druge strane, kod nas je poimanje odnosa Crkve i politike nerazgraniceno. Kad god je trebalo da Crkva podrzi stav zvanicne vlasti, to nije bilo mesanje u politiku, ali ako bi Crkva bilo sta uradila ili iskazala sto ne ide u interesu aktuelne vlasti, onda je to osudjivano kao bavljenje politikom i, rad na tudjem poslu.

* Bavljenje politikom Crkvi su najvise pripisivali, upravo, njeni protivnici. Neki tvrde da iza Vase kritike rezima stoji licna mrznja prema Slobodanu Milosevicu?

- Pravo svakoga je da komentarisemo kako hoce. Nije to mrznja, nego neslaganje sa pravcima njegove politike koja je dovela ceo narod u ovaj bezizlaz. Licno se moze mrzeti samo neko ko Vam je nesto licno napakostio. Meni Slobodan Milosevic nikakvu licnu uvredu ni stetu nije naneo, tako da je ovo daleko od licnog stava i mrznje. Jednostavno, radi se o principima.

* Zasto niste govorili na mitingu opozicije 14. aprila u Beogradu?. Oragnizatori tvrde da ste pozvani iskljucivo kao predstavnik kosovskih Srba, a ne kao covek Crkve. Moze li se to u slucaju jednog episkopa razdvojiti?

- Imajuci u vidu da sam se pojavljivao u toku zime na skupovima opozicije, doduse, samo dva puta (10. januara i 16. februara) mediji i opozicija najavili su me kao jednog od govornika, a da u vezi mitinga nisam bio konsultovan neposredno, pre nego sto se to objavilo. Moje nedolazanje na miting nema nikakve politicke konotacije. Jednostavno bio sam zauzet mojim crkvenim poslovima. S obzirom da je to vreme Velikog posta i da sam dugo bio na putovanjima trebalo je da obavim svoje pastirske i duhovne duznosti prema mojim monasima i svestenstvu. Meni je u ovom slucaju bilo na prvom mestu da delujem kao episkop i duhovnik, a ne kao predstavnik kosovskih Srba, mada je to u javnom nastupu nemoguće, niti treba odvojiti.

* Sta Crkva cini da se duhovno stanje izmeni i odakle krenuti u duhovnu obnovu o kojoj svi pricaju?

- Crkva cini ono sto moze u uslovima i prilikama u kojima se nalazi. Svi svestenici su aktivni, kontaktiraju, putuju kroz narod, govore. Ali, cesto bez odjeka u dusama i srcima naseg naroda. Sigurno je da bi moglo i trebalo vise da se cini, ali sve je povezano sa ovim nesretnim okolnostima. Recimo, kod nas na Kosovu i Metohiji, sedam -osam godina pre izbijanja sukoba poceo je duhovni preporod, ali je sad sve prekinuto i uglavom se borimo za goli bioloski opstanak. Razume se, ne napustajuci rad i na tom duhovnom planu. Ali, u sasvim izmenjenim uslovima ne moguće govoriti o tako zivoj aktivnosti kakva je bila ranije.

* Zasto je upkos tom duhovnom preporodu, tako mali broj kosovskih Srba uistinu shvatio sta se desilo, pa vecina i dalje veruje "obecanjima" iz Beograda?

- To je samo dokaz da je period naseg rada bio veoma kratak, pogotovo ako se zna koliko je bilo otpora u istom tom narodu, kako su se tesko prihvatili principi koje sam hteo da u zivot sprovedemo, a koji su predanjski, pravoslavni i svetosavski. To znaci da taj narod jos uvak nije bio dorastao svemu tome. Da je taj proces edukacije trajao duze, verovatno da bi bio veci procenat onih koji bi pravilno reagovali i shvatili sve ovo.

* Ako se gleda Crkva u celini, ipak se stice utisak da svestenstvo nije "uslo" medju narod kao sto se ocekivalo, dok se episkopat odvojio od naroda.

- Mislim da je utisak pogresan. Episkopat nije odvojen od naroda, vec su episkopi u stalnom kontaktu sa narodom: na osvecenjima hramova, crkvenim proslavama.. Gde god ima uslova razgovaraju, propovedaju, poducavaju..., tako da se ne moze reci da je episkopat SPC postao Sabor olimpijskih bogova, koji su nedodirljivi, niti da se odvojio od naroda. Pre se moze reci da jos uvek ima naroda koji nije pronasao put ka svojoj Crkvi kao duhovnoj majci. S druge strane, Crkva nikad nije primenjivala silu, niti joj to treba. Ne moze da uhvati za usi nekoga i da ga dovede u crkvu, proimora da posti, da se pricesti, da se ispoveda... Njeno jedino orudje je ziva rec, usmena ili napisana, a do svakog pojedinca je da li ce da se odazove na taj poziv ili ne. Tacno je onako kao sto je bilo i za vreme Hristovo. On je stalno pozivao, govoreci: Ko hoce za mnom da ide, taj neka podje.

Nikada nije upotrebio rec mora. Treba znati da je i tada, kao i kroz svu istoriju Crkve Hristos bio u manjini. Vladika Nikolaj ima divnu besedu "Hristova manjina", gde govori da je Crkva, odnosno Hristos uvek bio u manjini u svetu, u svakoj epohi, u svakom vremenu, u svakom mestu, tako da nije nikakvo cudo ako je to i danas u srpskom narodu.

* Zasto se bas kod Srba, od svih pravoslavni naroda, komunizam tako dobro primio?

- Mozda je to plod naseg istorijskog puta, jer ni jedan od pravoslavni naroda nije bio toliko dugo u ropstvu kao srpski narod. Dok smo bili u turskom ropstvu, Srbi su itekako drzali do svoje vere i Crkve, iako je mozda nisu mnogo poznavali, jer su osećali da je to jedini stozer za koji se mogu drzati, da se ne bi izgubili kao narod i pojedinci.

Zato su, mozda, iz nepoznavanja dubine svoje vere, kada je dosla sloboda osetili da je taj pomagac nepotreban, pa su ga tako lako odbacili. Pogotovo kada se pojavila ideologija kao sto je komunizam

koja je obećavala raj na zemlji. Prirodno je da su ljudi, koji nisu bili utvrđeni u veri, pohrlili za tom slanom pruzenom rukom kao beslovesno stado na krusac soli. Sad nam treba mnogo vremena za otreznjenje, da ponovo shvatimo da bez vere, bez Crkve nema ni napretka u ovom zivotu, a pogotovo nema nade za zivot vecni.

* Da li to srpski episkopi iz skole oca Justina Popovica na putu duhovne obnove zapravo slede trag vladike Nikolaja i sta je to kod njih sustinski drugacije u odnosu na ostatak SPC?

- Revnost i ljubav da se narodu pruži sustinski kvalitetan sadržaj duhovnog zivota, to je nesto sto je od oca Justina ostalo i sto jos uvek traje u nasoj Crkvi. Upravo su tu duhovnost oca Justina na neki nacin nasledili i njegovi neposredni ucenici. Svaki od nas u svom domenu i svojoj eparhiji pokusava da radi na duhovnoj obnovi svoga naroda, koliko to ima uspeha. Ali, sada nema nikog ko bi na sirem planu, na polju cele SPC vodio jedan takav rad. To je cinjenicno stanje, a zasto je to tako, tesko je sad naci prave razloge.

* Casopis "Sveti Knez Lazar" koji izdaje Vasa eparhija poznat je po polemickim tekstovima, od kojih je clanak o "raskoraku SPC sa Svetm Savom" izazvao najvece reakcije. Postojili, zaista, po Vasem misljenju taj raskorak?

- Svakom coveku tesko je da prihvati i otvoreno prizna da nije dosledan nekim pricipima, tako da su ostra reagovanja na takve clanke razumljiva. Iskreno receno, mislim da smo se po mnogim pitanjima veoma udaljili od svetog Save. Dobro je sto kod nas postoji kriterijum kakav je lik i delo svetog Save koji nas sve nadahnjuje i pokrece da sledimo njegovim putem, ali nije dobro sto pokusavamo da sve stavimo i prikazemo kao dosleni izraz svetosavlja. Ima mnogo toga sto se ne bi moglo prisati svetom Savi, niti bi on to prihvatio kao svoje.

* Kriticari Vam, ipak, najviše zameraju stalni poziv na pokajanje?

- Zato sto smo zaboravili sta znaci pokajanje, kako licno tako i svenarodno. Ono je, kako je govorio otac Justin, izlaz iz svih bezizlaza, jer pokajanje znaci preumljenje.

Najpre znaci spoznanje svojih grehova, padove, slabosti, a potom odluku i spremnost da se to u zivotu promeni. Pod uticajem rezimske propagande nas narod u Srbiji, apsolutno je lisen saznanja sta se na Kosovu dogodilo ne samo u poslednjih dve godine, nego i u poslednjih 60 godina. Ono sto smo mi videli na Kosovu u poslednje dve godine, a narocito za vreme bombardovanja NATO, nas narod ne zna. Zato kad napominjemo potrebu za saznanjem i pokajanjem za ono sto se desilo na Kosovu, sto smo ili je neko u nase ime uradio na Kosovu, to se docekuje sa mrzjom. Verujte, bez tog saznanja nije moguće naci ni pravedno resenje.

Nama to saznanje o onome sta se tamo desilo pre ovog sto se nama pocelo desavati, kao i svest da smo uciniли sve da do ovoga zla ne dodje, daje snagu i mirnocu u prezivljavanju svega toga. Uzevsi u obzir koliko je crkava i manastira poruseno, verovatno da je mnogima ne shvatljivo kako je taj vladika uopste ostao u pameti, kako nije davno završio negde u ludnici. Svest da smo uciniли sve sto je do nas stajalo, pomaze nam da to primamo prosto kao dopustenje Bozje, sa nadom da ce Bog, ipak, naci puta i nacina, da se sve dodje na svoje mesto.

Jelena Tasic

Informativna sluzba SNV KiM

DNEVNA SAOPSTENJA ZA STAMPU SNV KiM

Gracanica, 24. april 2000.

Nakon povratka iz Atine Dr. Rada Trajkovic i protosindjel Sava danas su imali sastanak sa britanskim brigadnim generalom Sarifom, komandantom multinacionalne brigade centar. General je clanove SNV-a upoznao sa najnovijim merama koje MB Centar preduzima u cilju unapredjenja bezbednosti na podrucju svoje odgovornosti. Clanovi SNV su izrazili zabrinutost zbog nedavnog ubistva Srbina iz sela Badovac i stalnih albanskih provokacija u obliznjem selu Susica. General Sarif je kazao da je jedan od osnovnih zadataka MB Centar zastita i bezbednost srpskog stanovnistva.

Eparhija rasko-prizrenska priprema otvaranje kancelarije u Kraljevu za povratak prognanih lica sa Kosova i Metohije. Cilj ove kancelarije bice organizovanje predstojeceg povratka nasih ljudi svojim domovima na podrucje juzne srpske pokrajine. Inace u Beogradu vec deluje kancelarija Eparhije rasko-prizrenske koja takodje razvija informativnu delatnost izdavanjem biltena Glas Kosova i Metohije. Kancelarija za utorak u 11. casova u Medija Centru organizuje pres konferenciju na kojoj ce govoriti episkop Artemije i g. Momcilo Trajkovic i obavestiti javnost o rezultatima nedavne posete Rusiji i Grckoj. Episkop Atanasije danas je zajedno sa svestenicom Radivojem Panicem obisao Orahovac, Veliku Hocu, Prizren, Sredacku Zupu i Strpce. Episkop Atanasije koji pomaze episkopu Artemiju u pastirskom radu redovno sa nasim svestenicima posecuje nass narod posebno u ovo vreme pred Vaskrs kako bi podelio vaskrsnja jaja. Prethodnih dana episkop Atanasije je sa svestenicima eparhije rasko-prizrenske obisao Devic, Gorazdevac, sela u podrucju Istoka i Decane.

Gracanica, 27. april 2000.

(poseban izveštaj o poboljšanju mera bezbednosti u kosovskom okrugu)

Danas su episkop Artemije i protosindjel Sava Janjic imali sastanak sa komandantom multinacionalne brigade Centar (britanski sektor) brigadnim generalom Sarifom koji ih je upoznao o merama koje brigada Centar preduzima u cilju poboljšanja kvaliteta zivota srpskog naroda u centralnom delu Kosova i Metohije. Ove mere su rezultat vrlo intenzivnih nastojanja SNV u poslednje vreme da se konacno ucine odluciji koraci u normalizaciji zivota za srpski narod. Naime, SNV KiM sa brigadom Centar radi na jednom veoma kompleksnom programu mera koje traba da omoguce stvaranje boljih uslova bezbednosti i zivota za srpski narod ovog kraja. Rec je o merama poboljšanja kretanja stanovnistva, razvoja ekonomske delatnosti, poljoprivredne delatnosti, poboljšanja medicinskih usluga i ptt sistema. Mere koje se preduzimaju pre svega podrazumevaju veci napor na otkrivanju i neutralisanju albanskih ekstremista koji po recima britanskog generala sprovode "organizovanu kampanju zastrasivanja". General Sarif je rekao predstavnicima SNV da je samo iz Obilica i Kosova Polja u proteklih sest meseci iselilo pod pritiskom 1200 Srba i da sto hitnije treba zaustaviti iseljavanje srpskog stanovnistva i spreciti dalje unistavanje kuca i srpske imovine. Vec su napravljeni konkretni planovi o popravci postojećih puteva izmedju srpskih sela. U planu su izgradnja i novih puteva na relacijama Livadje-Laplje Selo, Preoce-Lepina i Lipljan-Mali Alas. Pored postojećih UNHCR autobusa postoji ideja da se uvedu nove autobuske linije, posebno ona koja ce povezivati centralnu enklavu i Mitrovicu. Brigada i SNV KiM vec rade na ponovnom uvođenju zeleznicke linije izmedju Zvecana i Kosova Polja sa mogucnoscu produzenja linije do Lipljana. U Lipljanu se planira otvaranje posebne zeleznicke stanice koju bi koristili Srbi i obezbedjivao KFOR. U selima Ugljarevo i Mali Alas priprema se izgradnja mostova.

Na privrednom planu SNV je predlozilo da se krene sa povratkom Srba na posao tamo gde je moguće obezbediti bezbednost rada. Predloženo je i planirano da se posebno jos vise aktiviraju fabrika YUMCO u Kosovu Polju koja zaposljava trenutno 230 Srba, zatim gracanicka pijaca sa mogucnoscu izgradnje klanice i male fabrike za preradu mesa sto ce stimulisati proizvodnu aktivnost u celom ovom podrucju. Rudnik u Susici je takodje prioritet. SNV je vec dostavilo nekoliko predloga za projekte u kojima bi se na odredjeni rok zaposlilo srpsko radno sposobno stanovnistvo. Poseban znacaj imala bi mala firma za izgradnju i obnovu puteva koju bi vodili Srbi.

Poljoprivredna delatnost je od posebnog znacaja za ovaj kraj i o tome se posebno razgovaralo sa generalom Sarifom. Trenutno KFOR vrsi obezbedjenje poljskih radova i npr. finski bataljon svakodnevno organizuje 20-30 pratnji za poljske radove dnevno. General Sarif je obavestio vladiku Artemija i oca Savu da je u poslednje vreme povecan broj kontrolnih punktova narocito u nocnom periodu kako bi se sprecilo podmetanje mina u polja gde rade Srbi ili unistavanje useva. Patrole se cesto organizuju i uz pomoc helikoptera sa reflektorima. U planu je konstrukcija i osmatrackih kula u poljima sto treba doprineti boljoj bezbednosti prilikom poljskih radova. SNV vec kontaktira vise NGO-a uvezi nabavke semena.

Pored klinike "Simonida" u Gracanici postoje i drugi planovi pojacanja medicinskih usluga za Srbe uz pomoc KFOR-a. U Plemetini treba da dvaputa nedeljno ordinira mala pokretna interna i zubna ambulanta KFOR-a. Na planu telekomunikacija do pune obnove sistema PTT sa brigadom Centar dogovoreno je uspostavljanje telefonskih veza izmedju srpskih sela i Pristine i dalje sa celim svetom. Rec je o posebnom radio linku koji finansira kanadska vlada.

Na kraju vrlo intenzivnog sastanka posebno je razgovarano o projektu povratka Srba u neka napustena sela u britanskom sektoru. Rec je o selu Slivovu i okolnim selima. U Slivovu trenutno zivi 15 srpskih porodica, a ranije je bilo 120. General Sarif je vec nekoliko puta o ovom projektu razgovarao sa dr. Trajkovic i vec su pomenuta sela obezbedjena kako bi se sprecilo naknadno rusenje. Dakle, pored projekta koji SNV organizuje sa americkom administracijom i misijom UN u planu je i projekat u britanskom sektoru. Prilikom sastanka sa ministrom Robinom Kukom otac Sava je dobio uveravanja da ce britanska vlada podrzati i finansirati ovakav projekat. Gledano u celosti ovaj sastanak sa vladikom Artemijem koji je usledio nakon vrlo intenzivnog rada predstavnika SNV KiM i Brigade centar u skladu je sa planom da se u sto skorijem roku poboljšaju uslovi zivota srpskog stanovnistva i stvore preduslovi za povratak prognanika. Cvrsto uverenje SNV-a jeste da je Brigada Centar koju cine Britanci, Svedjani, Norvezani, Finci, Kanadjani i Grci spremna da ucini sve kako bi se teska situacija popravila. Poseban problem ostaje sam grad Pristina u kome jos zivi oko 200 Srba koje redovno posecuju svestenici SPC. SNV i dalje insistira da se stvore takvi uslovi da se srpsko stanovnistvo vrati i u Pristinu gde je pre rata zivel oko 40.000 Srba.

Dr. Rada Trajkovic sa svojim medicinskim timom danas je posetila podrucje Novog Brda kako bi izvršila lekarske preglede. Pregledano je vise od 100 pacijenata i podeljeni su lekovi narodu. G. Randjel Nojkic, Dragan Velic i Dragan Nikolic obisli su sire podrucje gnjilanskog kraja. Upoznavali su se sa tekucim problemima na terenu i upoznavali su narod sa aktivnostima SNV KiM u pravcu poboljšanja uslova

zivota na Kosovu i Metohiji. G. Dragan Nikolic je inace ko-direktor departmana za poljoprivredu i trenutno ima veoma vaznu ulogu u raspodeli prilicno velikih sredstava koje je EU odobrila za razvoj poljoprivrede u Pokrajini.

Juce je manastir Gracanicu posetilo vise diplomata: delegacija austrijske ambasade iz Beograda, Komitet za spoljne odnose pri Skupstini Francuske kao i americki kongresmen Robaher iz Kalifornije. Stranim gostima episkop Artemije i clanovi SNV su izneli dramaticne podatke o teskoj situaciji u kojoj Srbi zive i izneli su zahteve da medjunarodna zajednica sto pre ucini sve kako bi se konacno ispunila rezolucija UN 1244.

Deo grcke brigade koja radi u Kosovu Polju predala je Eparhiji rasko-prizrenskoj 5000 jaja za Vaskrs kao dar Grcke vojske srpskom narodu. U toku protekle nedelje episkop Atanasije i svetenici Eparhije odneli su darovana jaja u Gorazdevac, Orahovac i Veliku Hocu.

Gracanica, 28. april 2000.

SNV KIM - MEMORANDUM O STRADANJU SRPSKOG NARODA NA KOSOVU I METOHIJI

Danas su clanovi SNV ucestvovali na prosirenoj sednici PSK u Pristini na kojoj su ucestvovali i predstavnici specijalne komisije Saveta Bezbednosti UN. Delegaciju SNV KIM su sacinjavali: episkop Artemije, protosindjel Sava, Dr Rada Trajkovic, Randjel Nojkic i Dragan Velic. Delegaciji SB UN je predat MEMORANDUM o stradanju srpskog naroda i energicno je zatrazeno da se zastiti srpski narod od daljeg pogroma i diskriminacije.

Danas popodne oko 17.00 ocekuje se dolazak delegacije Saveta bezbednosti UN u manastir Gracanicu gde ce clanovi SNV KIM upoznati uvazene goste detaljno o veoma teskim uslovima zivota za srpski narod u juznoj srpskoj pokrajini.

Gracanica, 29. april 2000.

Danas su clanovi SNV na celu sa episkopom Artemijem odrzali sastanak sa g. Kusnerom i njegovim saradnicima u manastiru Gracanici. Na sednici je formiran KOMITET ZA POVRATAK PROGNAKNIH SRBA na cijem ce celu biti Episkop Artemije, g. Kusner, general Ortuno i g. Denis Meknamara, predstavnik UNHCR. Ovaj komitet predstavlja oficijelni odgovor medjunarodne misije na Kosovu i Metohiji da se pocne sa procesom organizovanog povratka prognanog srpskog stanovnistva svojim kucama. Komitet ce raditi u neposrednoj koordinaciji sa UNHCR-om, OSCE-om, EU i drugim medjunarodnim organizacijama i radice na stvaranju uslova za povratak prognanih Srba, organizovanju njihovog povratka, rekonstrukciji porusenih domova i obezbedjenju osnovnih uslova za zivot nasih povratnika. Srpska Pravoslavna Crkva sa svojim svetenstvom i monastvom aktivno ce ucestovati u radu ovog novoosnovanog komiteta.

Novoformirani Komitet bice zvanicni kanal za povratak srpskog naroda na podrucje Kosova i Metohije. To je od posebne vaznosti da bi se omogucilo da povratnici dolaze u uslovima bezbednosti, dostojanstva. Komitet ce organizovati u skorom roku potkomitete u svim srpskim enklavama gde ce lokalni srpski predstavnici uz saradnju sa Komitetom moci da ucestvuju u procesu povratka. Posebno ce se koordinisati rad sa svim postojećim organizacijama srpskih izbeglica. Predstavnici UNMIK-a i SNV se nisu slozili sa neorganizovanim kolektivnim povratkom Srba buduci da takve akcije direktno dovode u opasnost nase povratnike i koriste se u propagandne i politicke svrhe. Upravo zbog toga SNV insistira da se povratak naseg proteranog stanovnistva moze ostvariti samo uz neposrednu saradnju sa KFOR-om, UNMIK-om i UNHCR-om u okviru novoosnovanog Komiteta i uz osnovne garancije bezbednosti. Paralelno sa ovim procesom SNV KIM uskoro otvara svoju kancelariju u Kraljevu i drugim mestima gde se nalaze nasi prognanici. Te kancelarije bi koordinsali svoju aktivnost sa nasom centralnom kancelarijom SNV za povratnike u Beogradu i radili na pripremi organizovanog povratka. Juce su clanovi SNV sa generalom Sarifom iz britanske brigade Centar, posetili podrucce sela Slivovo gde ce se predstojecih nedelja raditi na stvaranju uslova i organizovanju povratka naseg naroda svojim domovima. Clanovi SNV KIM su juce takodje imali i sastanak sa oficirima spanskog KFOR-a koji je zaduzen za podrucje sela Osojana gde je planiran prvi pilot projekat u saradnji sa vladom SAD. SNV KIM najostrije osudjuje rusenje pravoslavne crkve Sv. Paraskeve u selu Grncare kod Vitine. Ovaj vandalski akt albanskih ekstremista jos je jedan u nizu brojnih napada ciji je cilj potpuno unistenje srpskog pravoslavnog nasledja. Tom prilikom upucena je protestna poruka generalu Sancezu (americki sektor) i zatrazeno je da se preduzmu sve potrebne mere kako bi se ovakva nedela sprecila u buducnosti. SNV takodje osudjuje kamenovanje autobusa sa Srbima, pravoslavnim vernicima, koji su napadnuti prilikom povratka iz srpske pravoslavne crkve u juznom delu Kosovske Mitrovice. Danas je episkop Artemije posetio manastir Devic uoci najveceg hriscanskog praznika Vaskrsenja Gospoda Hrista. Povodom ovog velikog Praznika tacno u ponoc izmedju subote i nedelje u manastiru Gracanica bice odrzano svecano bogoslu-zenje Vaskrsenja Gospodnjeg sa svetom arhijerejskom liturgijom. Patrijarh Srpski Pavle sluzice vaskrsnju liturgiju u Peckoj Patrijarsiji dok ce episkop Atanasije

sluziti vaskrsnju arhijerejsku liturgiju u Gnjljanu. Sluzbe ce po obicaju biti sluzene u svim srpskim pravoslavnim crkvama i manastirima.

Svim pravoslavnim vernicima zelimo srecne i Bogom blagoslovene vaskrsnje praznike uz najradosniji vaskrsnji pozdrav

HRISTOS VASKRSE - VAISTINU VASKRSE!

Gracanica, 30. april 2000.

Aktivnosti clanova veca:

HRISTOS VASKRSE - VAISTINU VASKRSE!

Danas je svecano proslavljen najveći hriscanski praznik - Vaskrsenje Gospoda Isusa Hrista. Tacno u ponoc izmedju subote i nedelje pocelo je svecano vaskrsnje jutrenje sa litijom nakon cega je episkop Artemije sluzio svecanu arhijerejsku liturgiju kojoj je prisustvovao veliki broj vernika iz Gracanice i okoline.

Medju prvima koji su ujutro dosli da cestitaju praznik Vaskrsenja Hristovog bio je i g. Bernard Kusner sa svojim saradnicima. Manastir je posetio i g. Vladan Batic predsednik Demohriscanske stranke Srbije sa svojim saradnicima i grupom nezavisnih novinara iz Beograda. Sa Specijalnim predstavnikom odrzan je i kraci sastanak na kome je dogovoren prvi sastanak Komiteta za povratak izbeglica kako bi se preduzele prve mere u cilju organizovanja povratka prognanih Srba.

U popodnevnim casovima Gracanicu je posetio g. Bodo Hombah, kordinator Pakta za stabilnost za jugoistocnu Evropu. Visokom gostu vladika Artemije je govorio o teskom položaju u kome zivi srpski narod na Kosovu. I posle 10 meseci nastavlja se teror albanskih ekstremista koji opet ruse crkve i ubijaju srpske civile, rekao je vladika. G. Hombahu vladika Artemije je poklonio knjigu RASPETO KOSOVO o srusenim crkvama i predao mu je MEMORANDUM SNV o stradanju Srba na Kosovu. G. Batic je u ime DHSS gospodinu Hombahu predložio projekat za povratak prognanih Srba i projekat srpske televizijske stanice. G. Hombah je podržao rad SNV Kosova i Metohije i aktivnost Vladike Artemija i posebno se zalozio da se izmedju srpskih enklava na Kosovu i Metohiji i nekih evropskih gradova organizuje neposredna saradnja u vidu pobratimljenih gradova.

Dr Rada Trajkovic o utiscima sa sednica PAVK

SA TACIJEM NEMAM STA DA RAZGOVARAM!

- U pocetku, pre nego sto sam pristala da posecujem sednice PAVK, zamisljala sam ko zna sta se tu desava, ali sve je ispalo sasvim normalno. Imam svoje mesto, stolicu za srpsku zajednicu, pricala nam je u Atini svoje (ljudske) utiske sa sednica Privremenog veca Kosova clan SNV Rada Trajkovic i odsкора pripadnica DHSS.

- Prvi put kad sam usla u salu, Rugova i Cosja su mi pozeleli dobrodoslicu i rukovali se sa mnom... Na kom jeziku? Normalno, oni na albanskom ja na srpskom, svako svoj identitet cuva. Na kraju krajeva, svako se bori za svoj narod, ja za svoj i preko jezika... kaze Trajkoviceva.

Govorite li albanski?

- Ne, ali razumem sve sto kazu. U svakom slucaju, mogu i da im odgovorim, ali ga ne govorim perfektno.

Jesu li se pri prvom susretu smeskali, jesu bili ljubazni?

- Ne, ne, naprotiv. Cak se Cosja, koji je sedeo do mene, trudio da me ni laktom ne dotakne - znate, ni u pokretu ne zele da izraze bilo kakvu bliskost. Evo, na primer Taci: dosao je, nije se ni pozdravio, nije pozeleo dobrodoslicu, nije se rukovao, sto je i bilo dobro jer da mi je pružio ruku, ja njemu ne bih. Znam da je on bio direktan egzekutor, a vidite, ja sam ipak lekar koji uvek nudi zivot i mislim da ni u politickom kontekstu ne bih mogla da se rukujem.

Na kom jeziku se komunicira tokom sednica?

- Oni na albanskom, ja na srpskom, sve se prevodi na engleski, a onda svakom od clanova na njegov jezik.

Imate slusalice?

- Ne, imam prevodioca koji sedi iza mene...

Kakav je Kusner prema Vama?

- Znate, oni su jedva docekali da mi ucestvujemo na sednicama. Sto se tice oficijelnog ophodjenja, mogu reci da je Kusner sasvim korektan.

Dobro, kako izgleda kada dodje do sukobljavanja stavova?

- To je nesto sasvim normalno, ja iznosim stavove svoje zajednice, Albanci svoje...

Ne zovete ih siptari?

- Pa dobro, izleti mi, ali ne vodim racuna kako ih zovem ...

Oni bas ne vole da ih zovemo tako...

- Apolutno ne komentarisu. Bilo je samo na drugom sastanku, gospodin Taci je hteo nesto da me pita,

sto sam ja odbila jer sam ja tu da saradjujem sa medjнародnom zajednicom i sta imam da kazem, kazem njima, a ne Taciju...

Ipak ga zovete gospodinom?

- Tacija?

Da.

- Pa, znate, ja sam fina gospodja...

Opet da vas pitam, kako je bilo kad ste prvi put seli s njima?

- Ljudski, vrlo sam se tuzno osecala. Bila sam nervozna, napeta, osecala sam se kao da sam sama na svetu, cak nesigurna iako to nije moja osobina... Ali kad sam cula da predstavnici Albanaca iznose svoje probleme, sve sam zaboravila i krenula da se borim za svoj narod.

NEDELJNI PREGLED NAJVAZNIJIH INFORMACIJA

26. april 2000.

Albanski demonstranti su napali oficira ruske armije u njegovom automobilu, zamenivsi ga za Srbina i zpalili su vozilo u kome se on nalazio, rekli su zvanicnici KFOR-a

Clan Prelaznog saveta Kosova (PSK) Randjel Nojkic potvrdio je Srni da srpski predstavnici nisu prisustvovali danasnjoj sednici PSK, jer im Kfor nije mogao da garantuje bezbednost.

Portparol KFOR-a Frenk Bendzaminsen saopstio je da je na Kosovu pronadjeno telo jednog ruskog vojnika. "Mozemo da potvrdimo samo da je telo pronadjeno mrtvo" - rekao je on Rojtersu i naglasio da nema vise informacija o ovom slucaju

Svedski parlamentarci su situaciju na Kosmetu okarakterisali kao kaos i anarhiju i istakli da u pokrajini uopste ne postoji pravni sistem, a albanske sudije donose presude u korist Albanaca.

Portparol KFOR major Frank Bendzaminsen saopstio je danas da je na Kosovu uhapseno 13 lica zbog nedozvoljenog posedovanja oruzja. Prema njegovim recima, u Lipljanu ih je pritvoreno sestoro, a u Globocici cetvorica.

Londonski Independent danas je jedini list u Britaniji koji se bavi jugoslovenskim temama, u clanku posvecenom izvestaju organizacije Hjuman Rajts Voc, o sve vecem pritisku srpskih vlasti na politicke protivnike. Kako prenosi Radio Bi-Bi-Si u programu na srpskom jeziku, u izvestaju ove organizacije ukazuje se da su u poslednje vreme narocito na meti studenti i identifikuje nekoliko metoda represije koju srpska vlada sprovodi.

Srpske vlasti, po zavrsetku NATO bombardovanja, dramaticno su pojacale represiju protiv svojih oponentata na domacoj politickoj sceni, upozorava se u danas objavljenom izvestaju organizacije Hjuman Rajts Voc.

Vlast je za poslednjih deset godina donela samo propast srpskom narodu i ovo je najgori trenutak u srpskoj istoriji - ocenio je prestolonaslednik Aleksandar Karadjordjevic u intervjuu "Glasu javnosti".

Demonstracije kosmetskih Albanaca u Pristini okoncane su protestnom setnjom i bez incidenata, saznaje SRNA u Centru za mir i toleranciju (CMT).

Predsednik Parlamentarne skupstine Saveta Evrope lord Rasel Dzonston izjavio je da napadi na nezavisne medije u Srbiji predstavljaju "bezizlaznu politiku koja jedino moze da vodi ka porazu rezima". Redovno zasedanje Svetog arhijerejskog sabora Srpske pravoslavne crkve pocete 16. maja u Srpskoj patrijarsiji u Beogradu, a prisustvovace mu svi eparhijski arhijereji SPC iz zemlje i dijaspore, saopstava Pravoslavlje Pres.

Medjunarodna uprava na Kosovu ce u junu formirati sud za ratne zlocine pocinjene u pokrajini, kako bi smanjila pritisak na nestabilni pravosudni sistem koji je opterecen zbog porasta kriminala, izjavio je visoki zvanicnik misije OEBS-a na Kosovu Rols Velverts.

Pripadnici KFOR-a su u protekla 24 casa uhapsili osam Albanaca i zaplenili vecu kolicinu automatskog oruzja, saopstio je portparol KFOR-a Frenk Bendzaminsen.

Na redovnoj sednici, Privremeno administrativno vece Kosova usvojilo je Pravilnik o centralnoj izbornoj komisiji u konacnoj verziji, javlja Srna. Na sednici su razmatrani Pravilnik o statusu, pravima i imunitetu UNMIK-a, KFOR-a i njihovih pripadnika i Pravilnik o taksama i porezima u oblasti ugostiteljstva Grcka vlada potvrdila je juce da je SRJ zvanicno protestovala zbog opozicionog skupa koji je u Atini proslog vikenda organizovao princ Aleksandar Karadjordjevic, prenosi Beta.

Juce je u Gnjilanu pocelo sudjenje trojici kosovskih Srba, zbog ubistva jednog Albanca u proslogodisnjem sukobu. Miroljub Momcilovic i njegovi sinovi Jugoslav i Boban uhapseni su zbog ubistva jednog od sest Albanaca koji su upali u njihovu kucu u Gnjilanu, prssle godine. Sudjenje je pocelo pred dvojicom profesionalnih i trojicom laickih sudija.

Dvadesetdvogodisnji vojnik iz norveskog bataljona KFOR-a, poginuo je juce u saobracajnoj nesreci, u blizini Obilica, kada se vozilo, u kome je bio sa jos dva pripadnika KFOR-a, koji nisu povredjeni, prevrnulo

27. april 2000.

Bilans jucerasnjih demonstracija Albanaca u Pristini, koje su nastavljene i danas, su jedan ubijeni i jedan tesko povredjeni muskarac ciji identitet za sada nije poznat. Centar Pristine blokira vise stotina demonstranata, okupljenih ispred sedista UNMIK-a, prenosi Srna

Delegacija Saveta bezbednosti UN sastala se u Pristini sa sefom civilne misije UN na Kosovu sa Bernarom Kusnerom i njegovim saradnicima, kako bi prikupila informacije o stanju na Kosovu. Delegacija bi trebala da se sastane i sa komadantom KFOR-a Huanom Ortunjom, i predstavnicima albanskih politickih partija i SNVKosova i Metohije, kao i da poseti Kosovsku Mitrovicu, Vucitn i Prizren. Komandant KFOR-a, general pukovnik Huan Ortunjo, izjavio je danas da dobija izvestaje o cestim napadima na ruske vojnike u sastavu KFOR i da KFOR nece tolerisati to nasilje.

General americkog ratnog vazduhoplovstva Dzozeff Ralston ce sledece nedelje preuzeti komandu NATO snaga za Evropu, koje broje oko 120.000, a time i upravljanje mirovnim procesom na podrucju bivse Jugoslavije

Portparol KFOR-a Frank Bendzaminsen saopstio je da je u protekla 24 casa na Kosovu uhapseno vise lica zbog ilegalnog posedovanja oruzja, kao i da su zabelezeni napadi na pripadnike KFOR-a. Na bazu ruskih pripadnika KFOR kod Brocne pucano je iz vatrenog oruzja. Rusi su uzvratili paljbu, a nije bilo povredjenih.

Osmocлана delegacija Saveta bezbednosti UN, koja je juce stigla u Beograd, veceras putuje na Kosovo, gde ce boraviti tri dana. U delegaciji su i ambasadori Rusije i Kine u UN, Sergej Lavrov i Sen Guofeng, koji su u Beogradu imali razgovor s jugoslovenskim predsednikom Slobodanom Milosevicem. Glavni tuzilac haskog suda Karla del Ponte nije dobila odgovor na zahtev za vizu radi posete Jugoslavije, rekao je danas Rojtersu predstavnik tribunala Pol Rizli.

Organizacija za unapredjenje demokrtije, politickih prava i gradjanskih sloboda sirom sveta (Fridom haus) iz Vasingtona svrstala je Jugoslaviju medju cetiri zemlje u kojim se medijska represija povecava - stoji u saopstenju koje je putem Medija centra u Beogradu prosledjeno SRNI.

Glavni cilj misije nije samo poseta UNMIK-u nego i prenosenje snazne poruke za odbacivanje nasilja i o potrebi za stabilnoscu - izjavio je ambasador Bangladesa pri UN Anvar ul Karim Cauduri, koji predvodi osmoclanu delegaciju Savjeta bezbednosti UN na Kosmetu.

Sef civilne misije UN na Kosovu Bernar Kusner dao je intervjuu poljskom dnevniku "Zecpospolita" u kome je izrazio nerazumevanje za "pritisak javnosti da se ubrza povratak srpskih izbeglica" i ocenio da "Srbi i Albanci jos nisu spremni na zajednicki zivot".

Na Kosovu je od januara ubijena 101 osoba, 48 Albanaca, 27 Srba, devet Roma, sest Muslimana i 11 neidentifikovanih osoba, navodi se u najnovijem izvestaju medjunarodne policije na Kosovu, koji je objavljen u sredu uvece u Pristini.

28. april 2000.

Na cetiri mesta koja je OEBS otvorio u opštini Gnjilane za registraciju stanovnistva za lokalne izbore na Kosmetu do sada se prijavilo 2.000 lica, ali nijedno srpske nacionalnosti - rekao je agenciji SRNA portparol OEBS-a na Kosovu Roland Bles

Srpski posmatrac u Prelaznom administrativnom vecu Kosova (PAVK) Rada Trajkovic razgovarala je u Pristini sa komadantom KFOR-a generalom Huan Ortunjom o projektima povratka Srba na Kosmet. Medjunarodna policija pronasla je juce udavljenu 70-godisnju staricu Stojanku Vasic u njenom stanu u Gnjilanu, saopstio je crkveno narodni odbor Gnjilana

Vodja opozicione Demokratske partije i bivsi predsednik Albanije Salji Berisa je rekao da je Albanija postala protektorat mafije u cemu ucestvuje i vladajca socijalisticka vlada.

Ruski ambasador Sergej Lavrov, koji je sa osmoclanom delegacijom Saveta bezbednosti UN posetio danas Kosovsku Mitrovicu, rekao je da "kontakti izmedju UNMIK-a i jugoslovenske Vlade nisu dovoljni i da moraju biti povecani."

KFOR je evakuisao sve Srbe iz Crkve Svetog Save u juznom delu Kosvoske Mitrovice, koji su tamo ostali posto su oko 15.00 casova Albanci kamenovali dva autobusa sa Srbima.

19:00 U Ajvaliji mjestu nadomak Gracanice oskrnavljeno je srpsko pravoslavno groblje, a tacan broj polomljenih i porusenih spomenika za sada nije poznat - javlja dopisnika agencije SRNA.

Delegacija Saveta bezbednosti UN razgovarala je u petak u Pristini sa predstavnicima Albanaca koji vec tri dana demonstriraju zahtevajuci oslobadjanje albanskih zatvorenika iz zatvora u Srbiji.

"Neutemeljena su nagadjanja da bi se SAD, nakon moguće izborne pobede Dzordza Busa, naprasno povukle sa BiH i Kosova", izjavila je juce glavni spoljnopoliticki savetnik republikanskog predsednickog kandidata Kondolesa Rajs

Komandant KFOR-a Huan Ortunjo izjavio je kosovskim medijima da nece dopustiti nikakve sukobe u Presevskoj dolini na jugu Srbije.

Portparol KFOR-a, major Frenk Benjaminsen je saopstio da ce nemacki ministar odbrane Rudolf Sarping

posetiti Kosovo u nedelju.

Danas je na sastanku Prelaznog administrativnog veca Kosova (PAVK) clanovima specijalne delgacije Saveta bezbednosti UN urucen tekst Memoranduma o sistematskom krsenju ljudskih prava na Kosovu. Srpska delegacija predvodjena Vladikom Artemijem, Ocem Savom, Dr. Radom Trajkovic, Randjelom Nojkicem i Draganom Velicem je energicno zahtevala slobodu za kosovske Srbe i kontretnije mere zastite od albanskog nasilja.

Portparol KFOR-a major Frenk Benjaminsen je saopstio da je juce uvece u Gnjilanu 70-ogodisnja zena romske nacionalnosti zadobila ozbinjne povrede od eksplozije granate. Zena je prvo prebacena u bolnicu u Gnjilanu, a potom u Pristinu. Takodje je pronadjena starica srpske nacionalnosti u Gnjilanu mrtva u svom stanu. Ustanovljeno je da je smrt nastupila pre dve nedelje. Policija UNMIK-a istrazuje ove slucajeve.

Americki sekretar odbrane Vilijam Koen posetice naredne sedmice americke vojnike na Kosovu i prisustvovati primopredaji duznosti komandanta snaga NATO u Evropi, saopstio je Pentagon.

KFOR i Vojska Jugoslavije (VJ) imaju razlicite mape demilitarizovane zone oko Kosova, tvdi komanda ceske jedinice KFOR-a ciji su vojnici bili zarobljeni, a kasnije pusteni, na srpskoj strani administrativne granice pre mesec dana.

Osmoclana delgacija Saveta bezbednosti UN ce danas ucestvovati u radu sednice Privremenog administrativnog veca Kosova (PAVK).

